

AGENCIJA ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE CRNE GORE

Direktorici Agencije

Savjetu Agencije

Predmet: Odgovor na dopis broj 03-041/26-161/4, od 08.04.2026. godine

Poštovani,

NVU Mreža za istraživanje organizovanog kriminala i korupcije – LUPA ovim putem odgovara na dopis Agencije gornje poslovne oznake, a u vezi „identifikacije“ NVU LUPA kao pružaoca AVM usluga na zahtjev.

Argumentaciju Agencije iznijetu u pomenutom dopisu smatramo paušalnom, jer je ista rezultat proizvoljnog tumačenja Zakona o AVM uslugama, tj. proizvoljno se vrši svojevrсна „kombinacija“ pravnih normi kako bi se u krajnjem NVU LUPA definisala kao pružalac AVM usluga na zahtjev.

Naime, kako smo već i ranije istakli u prvobitnom dopisu upućenom Agenciji, NVU LUPA je neprofitna organizacija čiji su ciljevi jasno definisani njenim statutom. Iz istog se jasno zaključuje da osnovna svrha i cilj rada NVU LUPA nije pružanje AVM usluga na zahtjev, već promocija istraživačkog novinarstva i objavljivanje istraživačkih projekata. U tom smislu, video sadržaji na koje se Agencija poziva, služe samo kao pomoćno sredstvo primarnom cilju NVU LUPA.

Ukoliko bi se NVU LUPA registrovala kao pružalac AVM usluga na zahtjev, to bi značilo da mora realizovati i brojne druge obaveze propisane Zakonom o AVM uslugama, u članovima 58-61 ovog zakona. Te obaveze podrazumijevaju: odvojeno računovodstvo (već sama ova činjenica implicira na „profitni“ karakter pružaoca AVM usluge na zahtjev, dok NVU LUPA nema bilo kakvu komercijalizaciju predmetnog video materijala), sačinjavanje kompletne programske osnove i njene kategorizacije, kao i obezbjeđivanje udjela evropskih audiovizuelnih djela.

Ispunjavanje svih ovih obaveza imalo bi za posljedicu suštinsku transformaciju prirode i svrhe NVU LUPA, čime bi se faktički onemogućilo ostvarivanje njenih statutarnih ciljeva.

Naime, navedene obaveze – uključujući vođenje odvojenog računovodstva, izradu formalne programske osnove i njene kategorizacije, kao i obezbjeđivanje udjela evropskih audiovizuelnih djela – inherentno su povezane sa subjektima čija je osnovna djelatnost pružanje audiovizuelnih medijskih usluga kao organizovane, kontinuirane i po pravilu tržišno orijentisane djelatnosti.

Primjena takvog regulatornog okvira na NVU LUPA, čija je osnovna svrha istraživačko novinarstvo i djelovanje u javnom interesu, dovela bi do preusmjeravanja ograničenih resursa sa istraživačkog rada na administrativno-regulatorne obaveze i nametanja programske logike i strukture koja je nespojiva sa prirodom istraživačkog novinarstva (koje je po svojoj suštini nepredvidivo i tematski vođeno, a ne programski strukturirano).

Posebno, obaveza obezbjeđivanja udjela evropskih audiovizuelnih djela i uspostavljanja programske strukture pretpostavlja postojanje kontinuirane produkcije i distribucije audiovizuelnih sadržaja kao osnovne djelatnosti, što u konkretnom slučaju nije niti može biti cilj NVU LUPA.

Shodno navedenom, primjena predmetnih odredaba ne bi predstavljala samo zakonsko usklađivanje, već bi imala efekat faktičkog preoblikovanja NVU LUPA u medijski servis, što je suprotno njenoj statutarnoj ulozi i javnom interesu koji ostvaruje.

Konačno, ovakvo tumačenje bilo bi u suprotnosti i sa praksom Suda pravde Evropske unije u pogledu tumačenja Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama (ospega primjene ove Direktive), koja je kao takva uspostavljena brojnim presudama ovog suda (prvenstveno presuda u predmetu C-347/14 – New Media Online GmbH v. Bundeskommunikationssenat (Austrija)).

Nakon gore iznijete argumentacije, moramo se osvrnuti u ovom dopisu i na okolnost da nam je u najmanju ruku indikativno da Agencije pored svih nadležnosti i obaveza koje po zakonima ima, nalazi za shodno da se bavi „istraživanjem“ rada NVU LUPA i pozivanjem iste da se „usklađi“ sa zakonom kao pružalac AVM usluge na zahtjev.

Zbog toga ovim putem podnosimo i **ZAHTJEV ZA SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA**, tj. zahtijevamo da nam Agencija da informaciju koje su sve nevladine organizacije od početka 2026. godine do dana sačinjavanja ovog dopisa na isti način kao NVU LUPA „pozvane“ da se registruju kao pružaoci avm usluga na zahtjev, budući da praktično sve nevladine organizacije koje se u određenom dijelu bave u najširem smislu ljudskim pravima i slobodama ili istraživačkim radom itekako imaju prateći video sadržaj na svojim web stranicama. Stoga odgovor na ovo pitanje zahtijevamo u pisanoj formi dostavom na zvaničnu adresu NVU LUPA – ul. Nikole Tesle br. 9, Podgorica.

Ukoliko se dostavom ove informacije ispostavi da je NVU LUPA izolovan slučaj ili da spada u malobrojne slučajeve ovakvog postupanja Agencije, o navedenom ćemo upoznati sve relevantne međunarodne adrese, ali i relevantne adrese u zemlji, a u krajnjem i Skupštinu

Crne Gore koja imenuje članove Savjeta Agencije i kroz adekvatne pravne radnje štiti pravo NVU LUPA na dalji rad u civilnom sektoru.

U Podgorici, 23.04.2026. godine

Izvršna direktorica

NVU Mreža za istraživanje organizovanog kriminala i korupcije - LUPA

Jelena Lončar

The image shows a handwritten signature in blue ink that reads "Jelena Lončar". Below the signature is a blue circular official stamp. The text within the stamp, arranged in a circle, reads "NVU Mreža za istraživanje organizovanog kriminala i korupcije - LUPA".